

HIKLU

Planerings- och genomförandeanvisningar för räddningsvägar

Användning: För användning av externa kunder och räddningsverkets personal

Användningsområde: Helsingfors stads, Östra Nylands, Mellersta Nylands och Västra Nylands räddningsverks områden

Godkänd:	Upprättad av:	Datum:	Version:
HIKLU OE Stygrupp	HIKLU Byggnaders brandsäkerhet	23.4.2020	1.1

Innehåll

Planering och genomförande av räddningsvägar	3
Räddningsväg	3
Säkerställande av räddningsverksamheten på platsen	3
Räddningsvägsplan	3
Planering av räddningsvägen.....	4
Dimensionering av räddningsvägen	4
Saker att tänka på vid planering	5
Spårvägens kontaktledningar vid lyftplatsen	6
Provkörning av räddningsvägen	6
Räddningsväg under byggtid.....	7
Märkning av räddningsvägar	7
Bom som placeras på räddningsvägen	8
Informationsskylt.....	9
Trapphusets golvnurering.....	9
Bostadslägenhetens räddningsanvisning och trapphusets säkerhetsskylt.....	10

Planering och genomförande av räddningsvägar

Syftet med denna anvisning är att definiera de egenskaper som krävs för räddningsvägar i Helsingfors stads räddningsverks, Västra Nylands räddningsverks, Mellersta Nylands räddningsverks och Östra Nylands räddningsverks områden.

Räddningsväg

En räddningsväg är en körväg eller annan förbindelse som gör det möjligt för räddningsfordon att komma tillräckligt nära byggnaden och släckvattenutloppen i händelse av brand eller annan nödsituation. Dimensioner, läget i förhållande till byggnaden och bärförmåga för räddningsvägen dimensioneras enligt den räddningsutrustning som är lämplig för platsen och typisk vid byggtiden. (Miljöministeriets förordning om byggnaders brandsäkerhet 848/2017, 40 §).

Säkerställande av räddningsverksamheten på platsen

Räddningsenheten ska normalt kunna nå omedelbar närhet av utgångarna, inom 50 m i ett småhusområde. Dessutom ska räddningsenheten kunna nå släckvattenledningarnas in- och utgångar samt brandlarms-, sprinkler- eller rökventilationscentraler.

Akutvårdsenheten ska normalt kunna nå omedelbar närhet av utgångarna, inom 25 m i ett småhusområde.

Räddningsvägsplan

Fastighetens räddningsvägar och planerade lyftplatser samt de saker som krävs enligt denna anvisning redovisas i bygglovsdokumentet i räddningsvägsplanen (1:200/1:500) eller planritningen (se BILAGA 1 Modell för en räddningsvägsplan). Planen presenteras för och godkänns av byggnadstillsynsmyndigheten och, vid behov, räddningsmyndigheten och bifogas byggnadens drift- och underhållsinstruktion.

I räddningsvägsplanen skall följande ingå:

- färdväg med start på matargatan
- vändradier
- fönster och balkonger som funktionerar som reservutgångar
- räckvidder
- maximala räddningshöjder
- bärkraft, särskilt i däckområden
- lutningar på lyftplatser och på färdvägar i procent, även med hänsyn till t.ex. trottoarkanter och höjdskillnader i gatuområden
- placering av tomtskyltar och andra trafikskyltar på tomten och i allmänna gatuutrymmen.

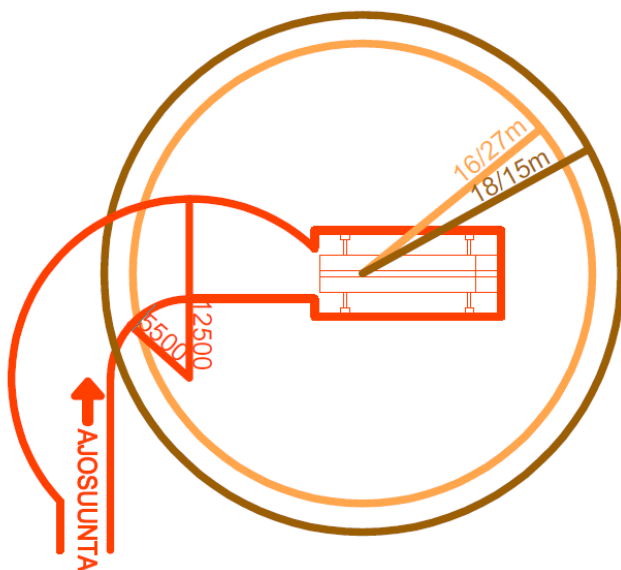
Planering av räddningsvägen

Lyftplatser och färdvägar till lyftplatser ska planeras så att räddningsverkets utrustning kan köras dit med fronten framåt.

Lyftplatser och färdvägar till lyftplatser ska dimensioneras enligt följande:

Dimensionering av räddningsvägen:

Bärförmåga:	32 t
Axellast:	9 t
Stödbetryck på brickan: (min. 750 mm x 750 mm)	215 kN/stödben
Bredd på färdvägen:	3,5 m
Fri höjd:	4,2 m
Vändradie, extern:	12,5 m
Vändradie, intern:	5,5 m
Max lutning på bredden:	3 %
Max lutning på längden:	8 %

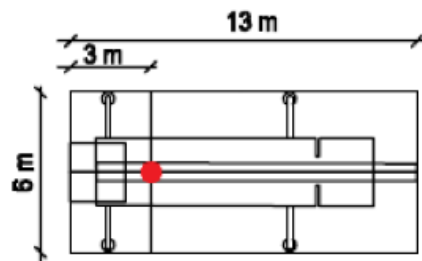

AJONSUUNTA	KÖRRIKTNING
------------	-------------

Utrymme och dimensioner som krävs av lyftplattformsenheten

Lyftplatsens dimensioner

Bredd minst:	6 m
Optimal bredd:	8 m
Längd:	13 m
Optimalt avstånd från vägg till mittlinje:	6 m
Max lutning på bredden:	3 %
Max lutning på längden:	8 %*

Nostopaikan mitat sekä ulottumien mitoituspiste

Nostopaikan mitat sekä ulottumien mitoituspiste	Lyftplatsens dimensioner och räckviddernas dimensioneringspunkt
---	---

*Obs! Lyftplatsen får endast lutas nedåt.

Räckvidden upp till 15 m

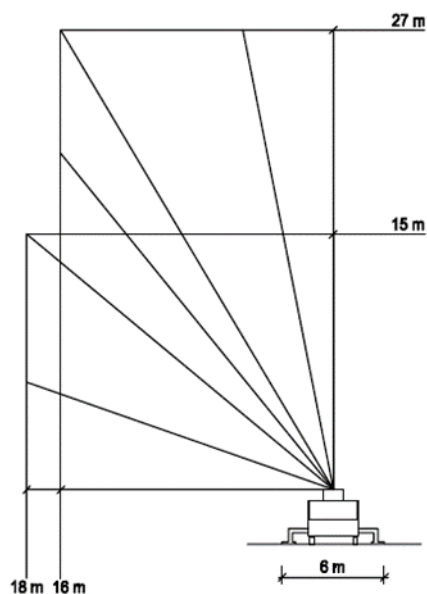
Räckvidden till sidan:	18 m
Räckvidden uppåt:	15 m

Räckvidden upp till 27 m

Räckvidden till sidan:	16 m
Räckvidden uppåt:	27 m

Dimensionering av akutvårdsenhetens färdväg

Bredd:	3 m
Höjd på fri passage:	3 m
Vändradie (intern):	5,2 m
Vändradie (extern):	7 m
Bärförmåga:	4 t

Saker att tänka på vid planering

Fastighetens ägare är skyldig att hålla räddningsvägarna körbara och åtkomliga under alla årstider. Beläggning av räddningsvägen och lyftplatsen kan vara sten,

asfalt, betong, grässtenläggning eller stenmjöl. Förstärkt gräsmatta lämpar sig inte för beläggning av en räddningsväg eller lyftplats.

Egenskaperna hos inkörningsramperna och portuppgångarna på räddningsvägen måste också uppfylla kraven för räddningsvägar.

På räddningsvägen får inga parkeringsplatser eller andra hinder placeras. Sophus, garage, planteringsbassänger, snöuppsamlingsplatser, stängsel, portar, cykelställ, torkställ, lyktstolpar, trafikskyltar m.m. ska vara placerade så att framkomligheten på färdvägar och räddningsvägar för räddningsfordon bevaras. Brunnar eller brunnsluckor ska inte placeras på en räddningsväg eller lyftplats. Lyftplatsen måste också vara fritt från hinder över hela ytan, eftersom räddningsenheternas storlek och t.ex. stödbenens läge på fordonen varierar.

Ingen träartad vegetation som kan göra det svårt eller omöjligt att använda räddningsvägen får planteras i räddningsvägens lyftplats eller i området mellan lyftplatsen och balkonger och fönster som fungerar som reservutgångar. Gårdsplanen måste också ta hänsyn till effekterna av planteringarnas framtida tillväxt på räddningsvägarnas funktion.

Om en räddningsväg eller en lyftplats ska byggas på en annan fastighets sida ska ett servitutsavtal upprättas mellan fastigheterna.

Om en räddningsväg eller lyftplats ska placeras på ett allmänt gatu- eller parkområde ska det bestämmas med den som äger området om det allmänna området är lämpligt att användas som räddningsväg eller lyftplats.

Spårvägens kontaktledningar vid lyftplatsen

Det får inte finnas kontaktledningar för spårvägar, kablar för pendelarmatur eller andra hinder för räddningsverksamhet ovanför lyftplatsen på 6 m x 13 m.

Det får inte finnas kontaktledningar för spårvägar mellan lyftplatsen och reservutgångarna, eftersom lyftkorgen inte kan föras över kontaktledningar.

Provkörning av räddningsvägen

Räddningsvägens funktionalitet testas vid behov på räddningsverkets utrustning före byggnadstillsynsmyndighetens ibruktagandebesiktning, som regel i samband med den särskilda brandsynen som utförs av räddningsmyndigheten. Vid behov testas räddningsvägens funktionalitet med räddningsverkets utrustning även i en fastighet som är i bruk.

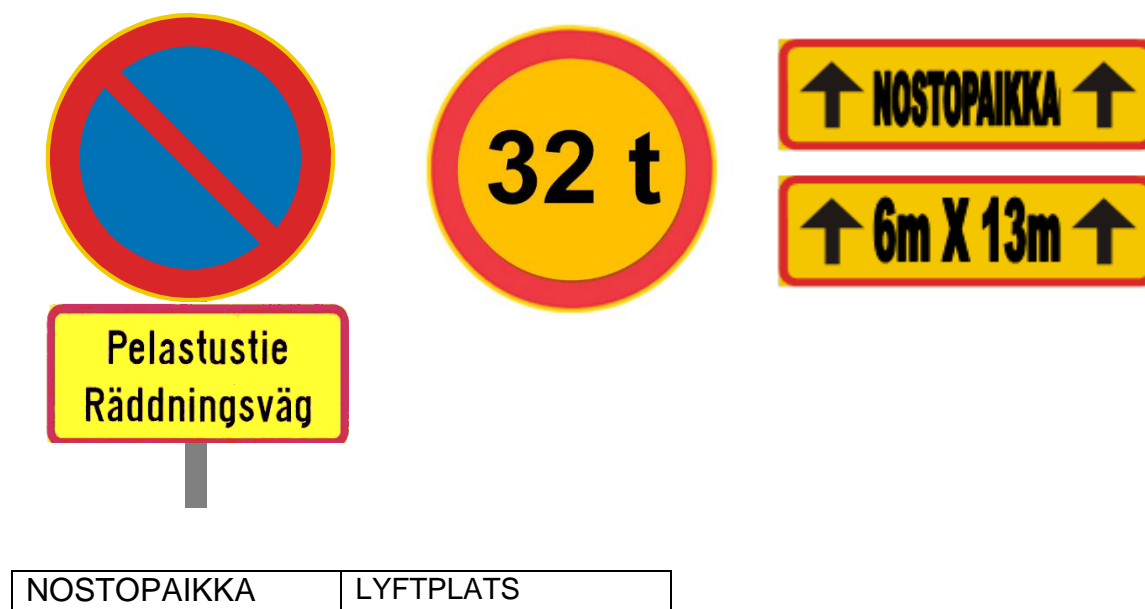
Räddningsväg under byggtid

Om en byggnad som ska renoveras används normalt eller om ändringar görs på tomten för en byggnad som används, ska planen för användningen av byggarbetsplatsområdet ta hänsyn till fastighetens räddningsvägsarrangemangen. Räddningsvägarnas och reservutgångarnas funktionalitet ska alltid säkerställas även för en byggnad som används normalt under byggtid.

Märkning av räddningsvägar

En räddningsväg märkt i ett bygglovsdokument som avses i 49 § 1 mom. i markanvändnings- och byggförordningen (895/1999) ska markeras med en tilläggs skylt med text enligt 21 § i vägtrafikförordningen (182/1982) på följande sätt: Pelastustie Räddningsväg. (Inrikesministeriets förordning om märkning av räddningsvägar 1384/2003.)

Skylten används i och för sig eller som en tilläggs skylt på ett vägmärke. Vid behov kompletteras räddningsvägsskylten med kör- eller parkeringsförbudsskyltar. Endast en räddningsväg som godkänts av myndigheterna och som uppfyller dimensioneringskraven får märkas med ett officiellt märke. Dessutom ska alla däckkonstruktioner med körförbindelse märkas med lämpliga viktbegränsningsskyltar.

Underhåll året runt ska anordnas för räddningsvägen. Lyftplatsen ska också ingå i vinterunderhållet. Vid behov är lyftplatsen märkt med en skylt på vägmärkesstolpen, där det står "nostopaikka" (lyftplats) och en pil visar i vilken riktning lyftplatsen fortsätter. Vid behov kompletteras skyltar med kör- eller parkeringsförbudsskyltar.

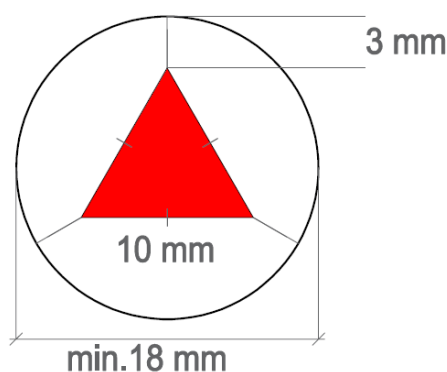
Dimensioneringen av skylten baseras på de dimensioneringsprinciper för tilläggs skyltar som presenteras i vägverkets vägmärkesritningar (TIEL 2131908). Skyltarna på tillfarter av räddningsvägar och andra räddningsvägsmärkningarna ska installeras innan ibruktagandebesiktningen för byggnaden eller en del av den.

En körväg som uppfyller endast akutvårdsenhetens dimensionering ska inte markeras med en räddningsvägsskylt utan endast på informationsskylten.

Bom som placeras på räddningsvägen

Om det är nödvändigt att placera till exempel bommar eller körhinder på räddningsvägen för att hindra genomfart, ska de utformas och redovisas i räddningsvägsplanen i byggnadens planeringsfas. När det finns behov av att placera en bom enligt denna anvisning på räddningsvägen för en befintlig byggnads tomt ska fastighetens ägare tillse att bommen inte hindrar eller försvårar användning av räddningsvägen, till exempel genom att göra räddningsvägen eller vändplatsen för lyftplattformsenheten smalare. Installation av en bom på räddningsvägen enligt räddningsvägsanvisningen behöver inte anmälas separat till räddningsmyndigheten.

Endast en fjäderbelastad bom eller ett körhinder som kan öppnas med en trekantsnyckel får placeras på räddningsvägen (se nedan för ett exempel på en bom som placerats på räddningsvägen samt en bild av en trekantsnyckel och krav på dess låskista). Överkörbara körhinder lämpar sig inte för användning på en räddningsväg.

min. 18 mm	min. 18 mm
------------	------------

Trekantsnyckel, sidor 10 mm och krav på trekantsnyckelns låskista.

Exempel på en bom som placerats på en räddningsväg.

Informationsskylt

Tomten ska vara försedd med en informationsskylt när det finns flera byggnader på tomten och inte alla byggnader är begränsade till gatan eller dess omedelbara närhet. Tomten ska även vara försedd med en informationsskylt när tomtens räddningsvägsarrangemang avviker från det vanliga eller är svåra att uppfatta. Informationsskylten ska placeras i början av den körväg som leder till tomten, och den ska vara upplyst. Om det finns flera körvägar till tomten ska de alla vara försedda med informationsskyltar. I kvarteret ska alla byggnader vara försedda med en informationsskylt om hela kvarterets arrangemang.

Skylten ska vara tillräckligt stor så att man kan se huvudpunkterna utan att stiga ur fordonet, dock minst 700 mm x 700 mm. Storlekskravet på informationsskylten påverkas till exempel av skyltens placering och betraktningssavståndet från körbanan. Bokstävernans höjd på informationsskylten ska vara minst 100 mm. Informationsskylten ska vara i betraktningssriktningen, inte enligt väderstreck.

Informationsskyltar ska visa placering av byggnader, gatuadresser, infarter i området, "du är här"-punkten, trapphus, släckningsvägar till källarutrymmen, akutsenhetens rutter samt räddningsvägar och deras lyftplatser. Dessutom ska eventuella viktbegränsningar på körbanorna märkas (Se BILAGA 2 Modell för en informationsskylt).

Planen för informationsskylten ska läggas fram för räddningsmyndigheten innan den sätts i produktion.

Trapphusets golvnurering

Golvnurering av trapplaner ska läggas till trapphus i byggnader med fler än 3 våningar. Numrets storlek ska vara minst 200 mm, och det ska placeras på väggen mitt emot trapploppet på cirka en meters höjd. Efterlysande material rekommenderas för numrets bakgrund, och numret måste framträda tydligt.

SIVUKUJA	SIDOGRÄNDEN
VÄLIKUJA	MELLANGRÄNDEN
PÄÄKATU	HUVUDGATAN
ALAKUJA	NEDRE GRÄNDEN
ASEMAPIIRROS	SITUATIONSPLAN
OSOITE 123	ADRESS 123
VARATIE PARVEKE	RESERVUTGÅNG BAL- KONG
RAITIOVAUNULINJAT	SPÅRVAGNSLINJER
SAMMUTUSREITTI	SLÄCKNINGSVÄG
NOSTOPIKKA	LYFTPLATS
PELATUSTIE	RÄDDNINGSVÄG

BILAGA 2 Modell för en informationsskylt

SIVUKUJA	SIDOGRÄNDEN
VÄLIKUJA	MELLANGRÄNDEN
PÄÄKATU	HUVUDGATAN
ALAKUJA	NEDRE GRÄNDEN
ASEMAPIIRROS	SITUATIONSPLAN
OSOITE 123	ADRESS 123
VARATIE PARVEKE	RESERVUTGÅNG BALKONG
RAITIOVAUNULINJAT	SPÄRVAGNSLINJER
SAMMUTUSREITTI	SLÄCKNINGSVÄG
NOSTOPIIKKA	LYFTPLATS
PELATUSTIE	RÄDDNINGSVÄG
NOSTOPIIKKA	LYFTPLATS